

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки та менеджменту
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
Сучасні концепції у фінансах
(обов'язковий ОК)

Реалізується в межах освітньо-наукової програми
Фінанси, банківська справа та страхування

за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування

на III (освітньо-науковому) рівні вищої освіти

Суми – 2021

Розробники Р Рибіна Л.О., к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри: <u>Фінансів, банківської справи та страхування</u> (назва кафедри)	протокол від <u>22.06.2021р.</u> № <u>12</u>
	Завідувач кафедри (підпис) Доц. М.М. Геєнко (прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми В.Бу В. А. Борисова
(підпис) (ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма Строченко Н.І. Строченко
(підпис) (ПІБ)

Рецензія на робочу програму(додається) надана: Геєнко (С. Геєнко)
(ПІБ)

Геєнко М.М.
(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації Бодина (Бодина Г.О.)
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 22.07. 2021 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Сучасні концепції у фінансах			
2.	Факультет/кафедра	Факультет ЕІМ кафедра фінансів, банківської справи та страхування			
3.	Статус ОК	Обов'язковий			
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для	ОП «Фінанси, банківська справа та страхування», 072 Фінанси, банківська справа та страхування			
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркового ОК)	–			
6.	Рівень НРК	8 рівень НРК			
7.	Семестр та тривалість вивчення	2 семестр, 14 тижнів			
8.	Кількість кредитів ЄКТС	3 кредити ЄКТС			
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)			Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні	
	денна форма	24	16		50
	заочна форма	6	4		80
10.	Мова навчання	Українська			
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Рибіна Л.О. к.е.н, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування			
11.1	Контактна інформація	ribinalarisa@ukr.net Економічний корпус Сумського НАУ, ауд. 406е. За консультацією можна звернутися щовівторка з 12.00 до 13.00.			
12.	Загальний опис освітнього компонента	Дисципліна орієнтована на розвиток у здобувачів фахових і дослідницьких компетентностей, зокрема спрямована на формування у аспірантів знань і навиків, достатніх для вільної інтерпретації і оцінки еволюційного розвитку теорії та практики фінансів на основі класичних і сучасних концепцій фінансів, використання сучасних концепцій фінансів як інструментів управління на макро-, мезо і мікроекономічних рівнях, використання сучасних теорій та концепцій фінансів під впливом науково-технічного прогресу, вивчення впливу різних факторів на ефективність фінансової системи а також для самостійної постановки дослідницької проблеми дисертаційного дослідження у сфері фінансів.			
13.	Мета освітнього компонента	Формування системи знань щодо вибору сучасних концепцій фінансів при створенні цілісної, ефективної та гнучкої системи фінансового управління на різних економічних рівнях в умовах постійно змінюваного середовища на основі специфічних прийомів, методів, показників.			
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими	Освітній компонент базується на дисциплінах: Методологія проведення наукових досліджень, Емпіричні методи у			

	освітніми компонентами ОП	фінансах та є основою для виконання дисертації за науковим напрямом у сфері фінансів
15.	Політика академічної доброчесності	У разі, якщо здобувач здає роботу іншого здобувача як свою власну, така робота анулюється і виконується повторно. У разі списування – повторне складання відповідного завдання. У разі використання текстових запозичень без належного цитування (академічний плагіат) - робота анулюється.
16.	Посилання на Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4798

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента добувач очікувано буде здатен	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК			Як оцінюється ДРН
	ПРН 1. Демонструвати системний науковий світогляд, раціонально осмислювати виклики, що постають перед наукою у контексті соціально-економічних та екологічних проблем сучасності (етичні дилеми, цінності, глобальні суспільні трансформації).	ПРН 2. Розвивати теорії, концепції, моделі та принципи фінансів, банківської справи та страхування, усвідомлюючи економічні, соціальні та екологічні аспекти сталого розвитку та виклики, з якими вони пов'язані.	ПРН 3. Узагальнювати наукові дослідження у фінансах, банківській справі і страхуванні, виділяти невирішену частину проблеми та синтезувати нові наукові положення та ідеї поєднуючи фінансову теорію та емпіричні докази.	
ДРН 1 досліджувати та обговорювати сучасні концепції розвитку фінансів, принципи взаємодії різних секторів фінансового ринку, його інститутів та економіки, аналізувати розвиток фінансових інститутів і ринків в умовах сталого розвитку	X	X	X	Дослідницька робота із презентацією, взаємне оцінювання Письмовий екзамен (тест множинного вибору та короткі відповіді)
ДРН 2 застосовувати основні інструменти фінансової науки в практичній діяльності, використовувати чинні законодавчі і нормативні акти при обґрунтуванні конкретних фінансових ситуацій на фінансовому ринку з врахуванням концептуальних аспектів розвитку фінансів			X	Підготовка есе з обґрунтуванням оптимальних методів дослідження відповідно до обраного об'єкту та завдання, взаємне оцінювання
ДРН 3 розробити стратегію для ефективного управління змінами у фінансовій системі України на основі аналізу та оцінки альтернативних рішень у сфері фінансової політики держави		X	X	Підготовка концепції реформи.
ДРН 4 самостійно проводити бібліографічну роботу із залученням сучасних			X	Дослідницька робота з презентацією

інформаційних технологій в сфері фінансів, банківської справи і страхування для цілей дослідження теоретичних основ і/або прикладних характеристик фінансово-кредитної системи України і міжнародної фінансово-кредитної системи; представляти результати проведеного дослідження у вигляді наукової доповіді, звіту, статті тощо.				
ДРН 5 коректно посилається на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей з урахуванням норм наукової етики і академічної доброчесності			X	Симуляція, взаємне оцінювання

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу								Рекомендована література
	Аудиторна робота						Самостійна робота		
	Лк		П.з / семін. з		Лаб. з.				
	денна	заочна	денна	заочна	денна	заочна	денна	заочна	
Тема 1. Сучасні концепції фінансів: предметна область дослідження сутності і ознак фінансів Етапи зародження концептуальних основ науки про фінанси. Концепція фінансів як наука про фінанси. Актуальні трактування змісту поняття «фінансова система» у вітчизняній і зарубіжній теоріях фінансів. Поведінкові фінанси. Змістовна сторона поведінкових фінансів. Сутність теорії перспектив та її застосування при прийнятті інвестиційних рішень.	4	1	2	-	-	-	8	13	[1-15] [23-39]
Тема 2. Теорія інвестицій і характеристика її гіпотез Інвестиції: підхід Дж. Кейнса та його специфіка. Модель макроекономічної рівноваги при співставленні інвестицій і заощаджень. Неокласична теорія інвестицій, її характеристика. Неокейнсіанська теорія інвестицій. Розгляд автономних и індукованих частин сукупних інвестицій. Модель акселератора запасів. Вивчення моделей простого і гнучкого акселератора. Теорія інвестиційного портфеля.	4	1	2	-	-	-	8	13	[1-15] [24, 25, 28, 36]
Тема 3. Теорія дисконтованих грошових потоків Концептуальна основа грошового потоку. Методичні підходи до формування грошового потоку. Моделі і методи оцінки фінансових інструментів залежно від часу і ризику. Планування і прогнозування грошового потоку. Основні показники, пов'язані з оцінкою грошового потоку. Грошові потоки в управлінні фінансами. Методи оптимізації грошового потоку.	4	1	4	1	-	-	8	13	[4-7] [24, 25, 28, 36]
Тема 4. Теорія ціноутворення опціонів	4	2	4	1	-	-	10	15	[1-15] [29, 32]

Характеристика похідних фінансових інструментів і їх роль на фінансовому ринку. Моделі оцінки вартості опціонів, що ґрунтуються на використанні механізму хеджування ризиків. Модель ціноутворення опціонів Блека - Шоулза OPM (Black - Scholes Option Pricing Model). Імітаційне моделювання (метод Монте-Карло). Біноміальна модель оцінки вартості опціону. Модель Бьєрксунда - Стенсленда (Bjerksund & Stensland model), її характеристика і ефективність застосування.									
Тема. 5 Теорія фінансових аукціонів: інструменти і досвід застосування Сутність теорії аукціонів. Типи аукціонів. Характеристика відкритого висхідного аукціону. Відкритий спадний аукціон і його значення при проведенні операцій. Аукціон закритих конвертів по першій ціні і його переваги. Аукціон закритих конвертів по другій ціні.	4	1	2	1	-	-	8	13	[1-15] [29, 32] [18-23]
Тема 6. Теорія структури капіталу Рационалізація структури капіталу. Модель Ф. Модельяні і М. Міллера. Формування власного і позикового капіталу. Визначення ціни власних і позикових джерел фінансування. Моделювання структури капіталу шляхом WACC. Моделювання структури капіталу шляхом EBIT - EPS. Операційний ризик в обґрунтуванні граничного рівня боргового навантаження. Управління капіталом організації на основі моделі «Стійкий (збалансований) ріст»	4	1	2	1	-	-	8	13	[1-15]
Всього	24	6	16	4	-	-	50	80	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	К-сть годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	К-сть годин
ДРН 1 досліджувати та обговорювати сучасні концепції розвитку фінансів, принципи взаємодії різних секторів фінансового ринку, його інститутів та економіки, аналізувати розвиток фінансових інститутів і ринків в умовах сталого розвитку	Перевернутий клас, лекція-презентація групова дискусія, метод кейсів (casestudy)	8	Персоналізоване навчання Читання (опрацювання теоретичного матеріалу) Дослідження та аналітичний огляд проблеми наукового дослідження	10
ДРН 2 застосовувати основні інструменти фінансової науки в практичній діяльності, використовувати чинні законодавчі і нормативні акти при обґрунтуванні конкретних фінансових ситуацій на фінансовому ринку з врахуванням концептуальних аспектів розвитку фінансів	Тематична дискусія, «круглий стіл», «мозкова атака», аналіз конкретних фінансових ситуацій на фінансовому ринку Навчання через дію Консультації викладача	8	Опрацювання теоретичного матеріалу, персоналізоване навчання, виконання індивідуального завдання	12
ДРН 3 розробити стратегію для ефективного управління змінами у фінансовій системі України на основі аналізу та оцінки альтернативних рішень у сфері фінансової політики держави	Групова робота над розробкою концепції реформи, взаємне навчання (peertopeerlearning)	8	Читання (опрацювання теоретичного матеріалу), навчання через дослідження, збір і опрацювання інформації з використанням інформаційних технологій	12
ДРН 4 самостійно проводити бібліографічну роботу із залученням сучасних інформаційних технологій в сфері фінансів, банківської справи і страхування для цілей дослідження теоретичних основ і/або прикладних характеристик фінансово-кредитної системи України і міжнародної фінансово-кредитної системи; представляти результати проведеного дослідження у вигляді наукової доповіді, звіту, статті тощо.	Лекція-дискусія Індивідуальна робота Консультації викладача	8	Читання (опрацювання теоретичного матеріалу), навчання через дослідження, підготовка дослідницької роботи (індивідуально)	12
ДРН 5 коректно посилалися на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей з урахуванням норм наукової етики і академічної доброчесності	Спілкування	8	Перевірка на плагіат власних робіт (дослідницької роботи, концепції реформи)	8

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. СУМАТИВНЕ ОЦІНЮВАННЯ

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання з дисципліни передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Підготовка концепції реформи певної сфери фінансової системи	20 балів / 20%	До 14 тижня
2.	Дослідницька робота та її презентація	35 балів / 35%	До 10 тижня
3.	Есе	15 балів / 15%	6-й тиждень
4.	Письмовий екзамен (тест множинного вибору та короткі відповіді)	30 балів / 30 %	за розкладом
	Всього	100 балів	

* Перелік рекомендованих тем для дослідження актуальних проблем розвитку сучасних концепцій у фінансах:

1. Роль концепції структури капіталу в сучасному фінансовому аналізі. Теорема ММ як методологічна основа досліджень структури капіталу.
2. Етапи розвитку компромісної концепції: необхідність переходу від статичних до динамічних компромісних моделей структури капіталу.
3. Кількісна оцінка витрат фінансової нестійкості і природа витрат: змінні витрати, постійні витрати, одноразові витрати (Leary/Roberts, 2004).
4. Оцінка прямих витрат фінансової нестійкості Gilson, 1997; Almeida/Philippon, 2006, Philisophov/ Philisophov, 2002,2005.
5. Податкові вигоди, пов'язані із позиковим фінансуванням.
6. Принципи моделювання вибору структури капіталу в залежності від чинника податків (Graham, 2003).
7. Перегляд фінансового важеля (mean reversion of financial leverage) і динаміка руху до цільової структури капіталу.
8. Відображення витрат пристосування: модель з мінімальними і максимальними обмеженнями для політики фінансування (upper and lower limit policy of the firm, Fischer, et all, 1989).
9. Принципи моделі порядку (ієрархії) фінансування (pecking order of financing) і способи її тестування (Shyam-Synders, 1991; Frank/Goyal, 2003; Fama/ French, 2002).

10. Сигнальний аргумент порядку (ієрархії) фінансування. Модель ієрархії вибору джерел фінансування з врахуванням участі акціонерів в нових випусках акцій (the pecking order of equity flotation method, Eckbo / Norli, 2004).
11. Модель ієрархії джерел фінансування з асиметрією інформації про ризик компанії (Halos/Heider, 2004).
12. Модель вікон можливостей (window of opportunity theory) та її роль в розвитку концепції порядку фінансування. (Backer, Wurgler, 2002).

5.1.2. Критерії оцінювання

Дослідницька робота та її презентація	<i>0 балів</i> незначна обізнаність щодо проблеми, наведено короткий опис. Не демонструє самостійного мислення щодо обраної теми. Презентація містить прогалини та помилкові твердження. Аспірант не демонструє належної підготовки та/або не готовий відповідати на змістовні запитання.	<i>1-15 балів</i> наведено більшою мірою опис проблеми (без аналізу) недостатнє обґрунтування основних моментів, не достатньо послідовна аргументація. Опрацьована лише література, що рекомендована викладачем. Презентація містить прогалини та помилкові твердження. Аспірант не демонструє належної підготовки та/або не готовий відповідати на змістовні запитання.	<i>16-31 балів</i> Продемонстровано розуміння, глибину та / або деталізацію проблеми; основні проблемні аспекти обґрунтовані, аргументи є послідовними; вивчаються різні точки зору, опрацьована література лише рекомендована викладачем, презентацію підготовлено вчасно, але деякі вимоги не були дотримані. Аспірант демонструє належну підготовку та готовий відповідати на змістовні запитання.	<i>32-35 балів</i> Досить глибоко та / або детально розкрита проблема, проаналізовані різні погляди на проблему; всі основні моменти викладені, аргументи послідовні та вагомі; аналізуються різні точки зору, наводяться власні пропозиції. Презентацію підготовлено вчасно. Доповідь структурована, логічна, послідовна. Аспірант демонструє володіння матеріалом і здатність відповісти на запитання аудиторії.
Підготовка концепції реформи певної сфери фінансової системи	<i><5 балів</i> Завдання не виконане у визначений викладачем термін або виконане з порушенням норм академічної доброчесності Здобувачі не беруть участь у груповому обговоренні, на надають зворотній зв'язок, не висловлюють думку щодо проблеми на виступи інших	<i>5-9 балів</i> Концепція реформи містить прогалини та помилкові твердження, не продемонстровано відповідність принципу конструктивного узгодження. Результати представлено у невідповідному форматі. Здобувачі беруть участь у груповому обговоренні, Зворотній зв'язок не структурований, не надано рекомендацій. Під час оцінювання колег надано оцінювання не відповідно до критеріїв.	<i>10-17 балів</i> Концепцію реформи підготовлено вчасно, але деякі вимоги не були дотримані. Продемонстровано відповідність принципу конструктивного узгодження. Результати представлено у відповідному форматі. Здобувачі беруть участь у груповому обговоренні, ґрунтовно формують рекомендації та пропозиції. Під час оцінювання колег надано оцінювання чітко відповідно до критеріїв.	<i>18-20 балів</i> Концепцію реформи підготовлено вчасно. Виклад матеріалу структурований, логічний, послідовний. Результати представлено у відповідному форматі. Здобувачі беруть участь у груповому обговоренні, ґрунтовно формують рекомендації та пропозиції. Під час оцінювання колег надано оцінювання чітко відповідно до критеріїв.
Есе	<i>0 балів</i> Завдання не виконане у визначений викладачем термін або виконане з порушенням норм академічної доброчесності.	<i>1-9 балів</i> Есе підготовлено не вчасно. Робота недостатньо структурована, логічна та послідовна. У тексті виявлені значні неточності, Окремим частинам тексту бракує аналітичного підходу	<i>10-13 балів</i> Вступне есе підготовлено вчасно. Матеріал подано структуровано, логічно, послідовно, однак у тексті виявлені певні неточності, Окремим частинам тексту бракує аналітичного підходу.	<i>14-15 балів</i> Есе підготовлено вчасно. Матеріал подано структуровано, логічно, послідовно.

Письмовий екзамен (тест множинного вибору та короткі відповіді)	<18 балів	18-22 балів	23-26 балів	27-30 балів
	<60% правильних відповідей, проблемні завдання не виконано	60-74 % правильних відповідей, проблемні завдання виконано частково	75-89 % правильних відповідей, проблемні завдання виконано з незначними неточностями.	90-100 % правильних відповідей, проблемні завдання виконано з повними аргументованими відповідями.

5.2. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Усний зворотний зв'язок на дослідницьку роботу та презентацію	після презентації
2	1) Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над есе, концепцією реформи 2) письмовий зворотний зв'язок на есе, концепцією реформи від викладача і від колег здобувачів	1) протягом занять, 2) протягом 2 тижнів після складання
3	Усний зворотний зв'язок від викладача та студентів	під час занять

В межах дисципліни передбачено **взаємне оцінювання (peertopeerassessment)** як елемент формативного оцінювання (після презентації дослідницької роботи, а також есе) та сумативного оцінювання – з 35 балів за дослідницьку роботу 25 балів має можливість поставити викладач, 10 балів – здобувач-рецензент. Такий підхід дозволяє розвинути у здобувачів навички оцінювання, самооцінювання та відповідальності, що є критично важливим для них як для майбутніх викладачів.

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

Основна

1. Базецкая А.И. Исторический аспект формирования и развития финансовой системы: Монография Х.: ХНУГХ, 2015. 110 с
2. Бардиш, Г.О. Проектне фінансування: Підручник.- 2-ге вид., стер. К. : Алерта, 2007. 463 с.
3. Бардиш Г.О. Проектний аналіз: Підручник 2-ге вид., стер. К. : Знання, 2006. 415 с.
4. Бернштейн П. Фундаментальные идеи финансового мира: Эволюция; Пер. с англ. В. Ионов. М.: Альпина Бизнес Букс, 2009. 248 с.
5. Голубка С. М. Інституціалізація фінансового господарства України (історична ретроспектива): монографія К.: ДННУ «Акад. фін. управління», 2013. 453 с.
6. Економічні теорії в системі наукових економічних знань : 2-ге вид. перероб. та доп. Навчальний посібник / Н.П. Мацелюх, І.А. Максименко, Круш П.В., Мартиненко В.В., М.М. Теліщук та ін. К. : Видництво «Центр учбової літератури», 2016. 226 с. URL: http://ir.nusta.edu.ua/bitstream/doc/633/1/588_IR.pdf
7. Лопух К. В., Фещенко В.М., Юхименко П.І. Сучасний монетаризм: монографія К.: ЦУЛ, 2015. 272 с.
8. Масгрейв Р. А., Масгрейв П.В. Государственные финансы: теория и практика Пер. с 5-го англ. изд. (1989). М.: Бизнес Атлас, 2009. 716 с.
9. Небрат В. В. Еволюція теорії державних фінансів в Україні: Монографія; НАН України, Ін-т екон. та прогнозів. К., 2013. 584 с.
10. Семенюк Е., Мельник В. Філософія сучасної науки і техніки: підручник. Вид. 3-ге, випр. та допов. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 364 с.
11. Синчак В. П. Еволюція наукової думки в оподаткуванні та її реалізація у податкових системах: Монографія Київ; Хмельницький: ХУУП. 2006. 294 с.
12. Фінанси. Навчальний посібник: експрес курс. За заг. ред. Волохової І. С. Харків: ПромАрт, 2018. 262 с.
13. Фінансова архітектура : навчальний посібник / І.М. Вахович та ін.; Луцьк : Волиньполіграф, 2014. 494 с.
14. Фінансова глобалізація і євроінтеграція / за ред. О. Г. Білоруса, Т. І. Єфименко: ДННУ «Акад. фін. управління». К., 2015. 496 с.
15. Юхименко П. І., Львовчкін С. В., Федосов В. М., Юрій С. І. Фінансова думка України: у 3 т. Т. 1 / за ред. В. М. Федосова К.: Кондор, 2010. 734 с.

Законодавчі та нормативні документи

16. Вимоги до публікацій та фахових видань. URL: <http://vak.org.ua/fv/>
17. Закон України Про авторське право і суміжні права: 23.12.1993 р. №3792-ХІІ URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>
18. Закон України Про вищу освіту: від 01.07.2014 р. № 1556 -VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
19. Про концепцію науково-технічного та інноваційного розвитку України: Постанова Верховної Ради України від 13.07.99 №916-XIV. Відомості Верховної Ради України. 1999. №37.
20. Закон України Про науково-технічну інформацію (від 25.06.93. №3323- XII). Відомості Верховної Ради України. 1993. №33. Ст.345; 2003. №30.
21. Закон України Про наукову і науково - технічну діяльність від 26.11.2015 р. № 848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
22. Закон України Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки (від 11.07.2002 №2623-III). Відомості Верховної Ради України. 2001. №48 .

Додаткова

23. Бец О., Лісовенко В. Еволюція наукових концепцій державного боргу. *Ринок цінних паперів України*. 2014. № 1–2. С. 11–20.
24. Гришина Н. П. Проблема принятия инвестиционных решений с точки зрения практики поведенческих финансов. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/problemaprinyatiya-investitsionnyh-resheniy-s-tochki-zreniya-praktiki-povedencheskih-finansov>
25. Ден Аріелі Передбачувана ірраціональність. URL: <http://www.afo.com.ua/uk/news/2-general-assessment/1297-dan-ariely-prefictablyirrational>
26. Євдокімова О.О., Топоркова І.В. Психологічні складові фінансової діяльності URL: [https://nuczu.edu.ua/sciencearchive/ProblemsOfExtremeAndCrisisPsychology/vol14_2/Peкp_2013_14\(2\)_14.pdf](https://nuczu.edu.ua/sciencearchive/ProblemsOfExtremeAndCrisisPsychology/vol14_2/Peкp_2013_14(2)_14.pdf)
27. Єфіменко Т. І. Актуальні проблеми трансформації фінансово-економічних теорій в умовах глобальних змін. *Фінанси України*. 2013. № 5. С. 7-18.
28. Застосування теорії інвестицій Г. Марковіца в процесі управління інвестиційною безпекою як складовою фінансово-економічної безпеки підприємства. URL: <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/Garri-Markovits.pdf>
29. Захарін С.В. Сучасні теорії і концепції фінансів. *Вісник Хмельницького національного університету* 2009, № 4, Т. 2 URL: http://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/ekon/2009_4_2/pdf/074-077.pdf
30. Ілляшенко П. Поведінкові фінанси: історичний огляд і основні засади. *Вісник національного банку України*. 2017. червень. С.30-57.
31. Кізіма Т. О. Поведінкові фінанси у концепціях класичної та інституціональної теорій. *Світ фінансів*. 2017. №.3. С.7-18.
32. Леоненко П., Федосов В., Юрса М. Фінансова наука: генеза, еволюція та розвиток. *Ринок цінних паперів України*. 2017. №1-2. URL: <http://securities.usmdi.org/?p=22&n=95&s=993>
33. Лук'яненко І., Сидорович М. Бюджетно-податкова політика України: нові виклики: монографія. К.: НаУКМА. 2014. 230 с. URL: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/9092/Lukyanenko_Sidorovych.pdf
34. Лук'яненко І.В Системний аналіз формування державної політики в умовах макроекономічної дестабілізації: Монографія. 2017. 464 с. URL: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/12348/Systemnyi_analiz_formuvannia_derzhavnoi_polityky_v_umovakh_makroekonomich-.pdf?sequence=1
35. Реверчук С.К., Вовчак О.Д., Кубів С.І. та ін. Інституційна інвестологія. К.: Атіка, 2004. 208 с.
36. Проскуріна М. О. Еволюція інвестиційної теорії економічного циклу в межах кейнсіанства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2011. № 20. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/20_2011/15.pdf
37. Хомутенко А. В. Прагматика та семантика термінів фінансової науки «суспільні фінанси», «публічні фінанси» та «державні фінанси». *Фінанси України*. 2017. № 1. С. 111-126. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fu_2017_1_9. 26
38. Хомутенко А. В. Теоретичні витоки науки про державні фінанси. *Економіка та держава* 2015. № 8. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/8_2015/24.pdf
39. Шолойко, А. С. Поведінкові аспекти взаємодії учасників страхового ринку. *Економічний аналіз: зб. наук. праць Тернопільського національного економічного університету*. Тернопіль, 2017. Том 27. № 2. С. 116-121.

Наукова література для аналітичного огляду

40. Baskin J., Paul Jr., Miranti J. (2005) A History of Corporate Finance. United Kingdom University Press, Cambridge, P. 29 - 54. (364 p.). URL: <https://www.>

- google.com.ua/?lon=18espv=2#q=Bas kin+s+A+History+of+corporate+finance+Cambridge%2c+2003.
41. Byrne A., Utkus S. Behavioural finance guide. URL: <https://www.vanguard.co.uk/documents/portal/literature/behavioural-finance-guide.pdf>
 42. Kahneman D. (1979) Prospect Theory: An Analysis of Decision Under Risk. *Econometrica*. Vol. 47. P. 263 - 291. URL: www.albacharia.ma/xmlui/bitstream/handle/123456789/31987/kahnmtversky.pdf?sequence=1
 43. Krugman P. (2008) The Return of Depression Economics and the Crisis of 2008 New York: W.W.Norton, 2008. 224 p. URL: <https://www.google.com.ua/webhp?ie=UTF-8&rct=j#q=Krugman+P.+The+Return+of+Depression+Economics+and+the+Crisis+of+2008.+%2F+P.+Krugman.+New+York:+W.+W.+Norton%2C+2008.+%E2%80%94+224+p&>
 44. Money, investing, and the human spirit. Available at: <https://www.behavioralfinance.com/>.
 45. Nobel Prize - Winning Economic Theories You Should Know About. Available at: <https://www.investopedia.com/articles/economics/12/nobel-prize-winning-economic-theories>.
 46. Schumpeter J. A history of economic analysis. N.Y.; Oxford Univ.Press. 1954. 320 p.
 47. Stiglitz J.E. (2016) The Euro. How a Common Currency Threatens the Future of Europe New York – London, W.W. Norton Company. 416 p. URL: <https://www.amazon.com/Euro-Common-CurrencyThreatens-Future/dr/03932540zx>.
 48. Thaler R. H., Benartzi S. (2004). Save More Tomorrow: using behavioral economics to increase employee saving. *Journal of Political Economy*. № 112. P. 164–187.
 49. Thaler R., Barberis N. (2003). A survey of behavioral finance. *Handbook of the Economics of Finance*. 2003. URL: http://faculty.som.yale.edu/nicholasbarberis/ch18_6.pdf